ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 60 դ. ոսկեդր.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 35 » »
ԱՐՏԱՍՀՄ. տրկ. 4 տոլար
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 2,50 »
ԻՐԱՔ եւ ՊԱՐՍԿ. 1 Անգ. ոսկի
Տէր եւ Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ
ՀԱՏԸ 3,50 Դրու.

ԱԶԴԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹ
22
ՓԵՏՐՈՒԱՐ
1930
«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

Դ. ՏԱՐԻ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ
Թիւ 276

ՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՐԻՒՐ ՄԻԼԻԱՐ ՈՍԿԻ ՊԱՐՏՔ

Թրքական թերթերը վերջերս խրարանցումի մատնուած են՝ ...րքական դրամի գահավէժ անկման հետեւանքով։ Ամբողջ թիւրք ...մուլը միաձայն մօրաթօրիօմ յայտարարել կ'առաջարկէ կառա...րութեան, մինչեւ որ թրքական դրամը կայուն վիճակ մը ստա...յ և կացութիւնը բարուքի։

Իրականութեան մէջ չափազանց դժուարին և անտանելի ...ացութեան մը մատնուած է թիւրք կառավարութիւնը։ Իր ար...էն քայքայուած տնտեսականին վրայ բարդուեցաւ նաև արտա...ին պարտքերու վճարման բեռը, որ կը սպառէ իր դատարկ դրն...ը ու պիւտճէն։ Ըստ Հանրային Պարտքերու կեդրոնական վար...ութեան հետ կնքած իր համաձայնագրին, որ վաւերացուած է ...ն Ազգ. Մեծ Ժողովէն, էնկիւրիի կառավարութիւնը ստանձնած ...ամ. Նախկին կառավարութեան 100 միլիառ ոսկի պարտքը, որ ...րուէ տարի մասնաբաժիններով պիտի վճարէ պարտատէրներուն ...րութիւններու։

Բազմաթիւ առեւտրական պատրուակներով էնկիւրիի կա...վարութիւնը քաշքշեց իր արտաքին պարտքերուն վճարումը։ ...յց մինչեւ վերջ խուսափիլ կարելի չէր, որով ստիպուեցաւ հա...ւկերպիլ, իբրեւ փոքրագոյն չարիք, այլապէս պիտի ստիպուէր ...րանցնել բոլորովին իր արտաքին վարկը։ Միւս կողմէ Թիւր...ա կը զրկուէր ուէ արտաքին փոխառութեան մը յոյսէն, եթէ ...ստանձնած պարտքերը ժամանակին չի վճարէր։ Որով ակամայ ...կիւրին սկսաւ վճարել իր պարտքերը, սակայն թրքական դրամը ...նոյն ինկաւ, որովհետեւ Թիւրքիան պարտադրուած ըլլալով իր ...որ պարտքերն ալ ոսկեդրամով վճարել, քանի մը տարուան ըն...ցքին արդէն պիտի մնար իր ոսկիի պահեստը։

Իսկ այժմ, հազիւ իր պարտքին առաջին և երկրորդ մասնա...րները յանձնած, անմիջապէս մատնուեցաւ տնտեսական ճգ...տագնապի մը։ էնկիւրիի պետական կազմը ամբողջութեամբ ...եցան տնտեսական այս ծանր տագնապին դարման մտածելու ...ստաներքին։ Ներածումը պակսեցնելու և արտածումը աւելց...ու բոլոր ճիգերն ալ ապարդիւն մնացին։ Իր եկամուտներուն ...բաղդատելով Թիւրքիոյ պետական ծախքերը անհամեմատ ...լի մեծ են. պատերազմական նպատակներու համար պարտաւոր ...ախսել իր պիւտճէին մեծագոյն մասը, որովհետեւ ստիպուած ...իշտ կազմ ու պատրաստ բանակ պահել։ Եւ այս պայմաններու ...կ գտնուող երկիր մը դժուար թէ կարենայ հաւասարակշռել ...պիւտճէն և փրկուիլ տնտեսական խրական վտանգէ մը։

Ահա թէ ի՞նչ միջոցներ կ'առաջարկեն թիւրք թերթերը, ա...տուելու համար ներկայ տնտեսական տագնապէն։

«Ազգամ» «հնար չ'կայ վճարելու Օսմանեան պարտքերը» վեր...գրով կը գրէ.

«Կառավարութիւնը շատ անկեղծ է իր յանձնառութիւնները ...տարելու փափաքին մէջ. բայց շատ դժուար կը գտնէ գործադ...թիւնը 17րդ. յօդուածին, որուն համաձայն կանխավճարներու ...ակցուած գումարը, թրքական ոսկի ըլլալով, պէտք է պահուի ...ն դրամատան մէջ։ Ասիկա է որ անկարելի կը նկատուի, որով...ետեւ իրականին մէջ 100 միլիոն թղթադրամ ոսկի է որ հրապա...ին վրայ կը գտնուի։ Արդ, պետական եւմտացոյցը 220 միլիոն ...ի ըլլալով, կը նշանակէ թէ շրջաբերութեան մէջ գտնուող ...0 միլիոնը պէտք է տարին երկու անգամ պետական գանձը ...նէ ելլէ։ Հետեւաբար, եթէ 20 միլիոն ալ պահ դրուի Օսմանեան ...մատան մէջ, դրամական տագնապը անտանելի չափերու պի... հասնի»։

Իսկ «Փոլիթիքա» թերթը խմբագրականի մը մէջ կը գրէ.

«Տարին 15-20 միլիոն ոսկի վճարելը, այն ալ օտար դրամի ...րածելով, մեր դրամին արժէքը կը կազմէ։ Ըլլելիք միակ ճամ...ն սա է.— կառավարութիւնը և շահագրգռուողները կը համա...ձնին որ պարտքերը յետաձգուին մինչեւ այն ատեն, երբ մեր կա...ութիւնը չի բարուքի։ Եթէ բաժնետէրերը հաշուով և արամա...նութեամբ շարժին, նորէն իրենք շահաւոր պիտի ըլլան։ Սպառ...ւքով, հրատարակութեամբ, ադմուկով կարելի չէ քալեցնել այս ...ակ գործ մը, որովհետեւ Թիւրքիոյ համար ամէն բանէ առաջ ...կրին գոյութեան հարցն է»։

Արդ, այս բոլորէն շատ որոշ կերպով կը տեսնուի որ Թիւր...ա տնտեսական չափազանց վտանգաւոր տագնապի մը մատնուած ...րմէ ազատուելու համար զրկուած է ամէն միջոցէ։ Օտար դր...մագլուխը՝ չունենալով այլեւս ապահովութիւններ, չի կրնար ...ծել Թիւրքիոյ մէջ. մանաւանդ մինչեւ հիմայ տիրող բռնապետա...ն և հալածական ռէժիմը, մանաւանդ ոչ-թիւրքերու հանդէպ ...րգիլէ տնտեսական ուժերու զարգացումը։

Թիւրքիոյ համար կը մնայ երկու ճամբայ, որոնցմէ մէկը ըն...ելու ստիպողութեան ներքեւ կը գտնուի, կամ մօրաթօրիօմ ...ակել՝ չի վճարելու համար իր պարտքերը և խզել յարաբերու...ւնները հանր. պարտքի վարչութեան հետ և կամ ալ քաղաքա...ն նոր զիջողութիւններ ընել օտար տէրութեան մը ի նպաստ ...ր փոխառութիւններ կնքելու համար։

Երկու պարագային ալ սակայն, շատ մտահոգիչ դրութեան մը ...կը գտնուի Թիւրքիան։

ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԻՆ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Պարսից ծոցի հիւսիսային արեւելեան մարզին վրայ անծանօթ դարերէ ի վեր բնակութիւն հաստատող էլամները՝ երբ 2300 (Ն. Ք.) Բաբելոնի տիրեցին, Քաղդէաստանի ժողովուրդին մեծամասնութիւնը կազմող ցեղերէն երկու որոշ հատուածներ, նորեկ յաղթականներու բռնութենէն խուսափելով գլուխ արեւմուտք փախչիլ սկսան։ Այս գաղթողներն էին Փիւնիկեցիները և Եգիպտոս գացող Hyrsusները (հովիւ թագաւորներ)։

Փիւնիկեցիները Սուրիոյ վրայ արշաւելով հաստատուեցան Միջերկրականի արեւելեան ափերուն վրայ՝ Լաթաքիայէն սկսելով մինչեւ Տիւրոսի կողմերը. իսկ Hyrsusները սրարշաւ քալելով Պաղեստինի վրայէն, գրաւեցին ստորին Եգիպտոսը 2200ին (Ն. Ք.)։

Պատմութեան ծանօթ Սուրիոյ ամենահին բնակիչներէն կը համարուին ուրեմն Փիւնիկեցիները, որոնք ազգիկ ժողովուրդ մը եղած չեն։ Իրենց հին պատմութիւնը գրի առնող Պիպլոսցի Փիլոն «Էլ» Աստուծոյ կը վերագրէ Փիւնիկեան քաղաքներու գրաւումը և հիմնարկութիւնը, առանց գոյգն ինչ յիշատակելու ուժի զօրութիւնը, «Էլ» Աստուծոյ ապաւինելով երկիրներ և քաղաքներ գրաւած ըլլային։ Այս թուլամորթ ժողովուրդը խաղաղ թափանցումով տէր դարձաւ նոր երկրին և նոր հայրենիքին։ Այս ուշագրաւ գէպքը արդէն ցոյց կուտայ մեզ թէ՝ Սուրիոյ հին բնիկները եթէ կային այդ թուականներուն, արհամարհելի թիւ մը կը ներկայացնէին (Ն. Ք. 2300ի շրջաններուն)։

Սուրիոյ հին բնակիչներու մասին մեզի առաւելագոյն տեղեկութիւններ կուտան եգիպտական արձանագրութիւնները և անոնց Պապիրոսեան գրականութիւնը։ 12րդ. հարստութեան առաջին Փարաոն Ամենէմհաթի որդին Սինուհիթի «Աւագի խնկարաց» երկրին մէջ և անկից ալ Պաղեստին կատարած արկածալից ճամբորդութեան առասպելական նկարագրականը, մեր աչքին առջեւ կը պարզէ անտառներով ծածկուած և վայրի գազաններով բնակուած երկրի մը գոյանկարը։

Նախ քան քիւրտոս երկրորդ հազարամեակէն անմիջապէս յետոյ, Սուրիոյ քաղաքական աշխարհին մէջ որոշ փոփոխութիւններ տեղի կունենան. Հիթիթները Տաւրոսեան լեռներէն անցնելով հիւսիսային Սուրիան մինչեւ Հերմոն լեռան ստորոտը կը գրաւեն հիմնելով քաղաքներ ու ուժեղ զինուորական կայաններ, չնչելով երկիրը փոքր Ասիայէն իրենց հետ բերած զաղթականական բազմութիւններով, միեւնոյն ատեն լուրջ սպառնալիք դառնալով Քաղդէաստանի և Եգիպտոսի։

Հիթիթեան այս շրջանին է որ Սուրիան ծաղկեալ և բարգաւաճ վիճակ մը ունեցած է. Սեմական թափառական ցեղերէն ոմանք մնալով ծովու հարաւ արեւմտեան մասին վրայ հաստատուեցան և հիմնեցին նապաթիացիներու իշխանապետութիւնը. Ցորդանանի վերի աւազանէն սկսեալ Արամէացիները նոյնպէս ստանդական կեանքէ գադրելով հիմնեցին հզօր պետութիւն մը որուն կեդրոնն էր Դամասկոս քաղաքը։ Իսկ Փիւնիկեցիները ծովեզերեայ այլեւայլ կեդրոններու մէջ հաստատեցին ամրակուռ քաղաքներ՝ անջատ իշխանապետներու հովանաւորութեան ներքեւ։

Թոթմէս Ա. փոքրաթիւ բանակի մը գլուխը անցնելով 1590ին (Ն. Ք.) արշաւեց Պաղեստինի և Սուրիոյ վրայ և առանց լուրջ ընդդիմութեան հասաւ մինչեւ Եփրատի ափունքը Նիի քաղաքը (կը կարծուի ըլլալ արդի Մէսքէնէ քաղաքը)։ Հոն կանգնեց իր արձանը և անցնելու աւարով մը վերադարձաւ Եգիպտոս։ Թոթմէս Ա.ի ժամանակ թէեւ Սուրիան բարգաւաճ վիճակ մը կը ներկայացնէր, բայց Հիթիթներու պատերազմները Քաղդէացիներու և Միթանիի թագաւորներուն հետ, թուլացուցած էին ներքին կազմակերպութիւնը, որով կ'ապահովուէր գոյութիւնը հիւսիսային Սուրիոյ փոքր իշխանապետութիւններուն։ Իսկ Պաղեստինի և Դամասկոսի իշխանապետութիւնները բաժնուած էին հարիւրներով առանձին քաղաքապետ իշխաններու ձեռքերուն տակ, առանց զօրաւոր միութեան կապ ունենալու իրարու հետ։ Այս վիճակէն օգտուելով Թոթմէս Ա. Սրարշաւ քալեց մինչեւ Եփրատի ափունքը։ Այս թուականներուն Եգիպտացիները Սուրիան կը բաժնեն չորս մասի, Խարու, Շահի, Լոթանու և Քէֆաթի անուններու ներքեւ։

Խարու կը տարածուէր Մեսեալ ծովէն գէպի Սինայի անապատ. Շահի՝ քաղաքէն մինչեւ Լիբանանի լեռները, Լոթանու՝ Լիբանան և անդր Լիբանանը իր մէջն առնելով կը տարածուէր մինչեւ Որոնդէս և Եփրատ գետերը և Քէֆաթան՝ Փիւնիկեան երկիրը՝ մէջն ըլլալով Կիպրոսը։

Այս երկիրներու մէջ ապրող ժողովուրդներու ցեղային բաժանումներն ալ գրեթէ միեւնոյն են.

1.— Մոաբացիները և Ամմոնացիները, Մեռեալ ծովու հարաւը և արեւելքը.

2.— Քանանացիները՝ Գազայէն մինչեւ Նէհր Իւլ Քէպիր, Սիդոնի մօտ և Լիբանանի ստորոտը.

3.— Արամէացիները՝ Դամասկոսէն մինչեւ կեդրոնական Սուրիա.

4.— Հիթիթները՝ Փոքրնայի երկիրը — Ամուրի դաշտը — ու Ամանոս լեռները կը տարածուէին։

Պէտք է յիշել նաեւ թէ՝ Փիւնիկեցիները իբր Քանանացիներ յիշատակուած են Ս. Գրքի և Եգիպտական արձանագրութեանց մէջ, Տիւրոս քաղաքը կոչուելով անդրանիկ ծնունդը Քանանացիներու։

ՍՕՖԻ. Ե. ՏԷՐ ՂԱԶԱՐԵԱՆ
Հալէպ 2
(Շարունակելի)

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ ԳԵՐ. ԽԱԹ ԵՊՍԿ.ԻՆ

Հայր Սուրբ,

Ուրիշ առիթներ չպակսեցան, գերախնամ տէր, բայց նամակով մը ձեզ հրաւիրելու կացութեան աւելի տրամաբանական ըմբռնումին։ Բայց ժամադրութեանս մէջ կանգ առի, խորհելով որ դուք, առանձին, պիտի գտնէիք չխօսակ ճամբան՝ որ անմատչելի չէ երբեք։ Այսօր կը տեսնեմ, որ սխալած եմ։

Ու այդ սխալմունքս, տարաբախտաբար, կ'ապացուցուի այն տեղի գէպքով, այնքան վարկաբեկիչ մեր ժողովուրդին համար, զոր ձեր վարչական խորհուրդի ատենապետ, ձեր անունով անշուշտ, յարուց, երէկ գեռ, թաղապետութեան շէնքին մէջ, տեղւոյս կառավարիչը փոխարինող ու անոր այնքան կրթուած գրասենեակի պետին ներկայութեան։

Կ'անդրադառնամ եթէ դուք ազդուեցաք այդ ամօթալի գէպքէն։ Բայց ես խոհեմութիւն համարեցի, մանաւանդ այցելութեամբ, այդ խիստ տեղի և անտեղի բանավէճին թողուցած աղդեցութիւնը մեղմացնել։

Զգիտեմ մինչեւ ուր պիտի հասնի անվիճելի անկարողութիւնը անոնց՝ որոնց ճակատագրուեր է գերախնամ տէր և այնքան կամայականօրէն այս գաղութը կառավարելու գործը և որ զուրկ են, անվիճելիօրէն, այդ գործը տանելու անհրաժեշտ բոլոր պայմաններէն։ Զգիտեմ եթէ անոնք այդ անթերելի սխալները կ'ընեն գիտակցօրէն կամ ոչ. բայց, ամէն պարագայի տակ, անոնք կ'ստեղծեն կացութիւն մը՝ որ անընդունելի է և որմէ եթէ իրենք կը վնասեն բարոյապէս, այս խեղճ գաղութը կը տուժէ գործնականապէս և բարոյապէս։ Զգիտեմ եթէ զգացում ունին անոնք, բայց վստահ եմ որ չեն վարանիր վնասելու այս գերախնամ ժողովուրդին, միայն թէ իրենց սոր փըրկուի, միայն թէ իրենց հիւանդ գոռոզութիւնը անխախտ մնայ։ Իսկ երբ, Հայր Սուրբ, այդ գոռոզութիւնը, ըլլալով զուրկ իրաւական ուէ ազդակէ, ապիկար պարտութիւններով անհատներուն կորսնցնել կուտայ իրենց ծիծաղելի հակոռութիւնը, ի՞նչ կը խորհիք...

Ըսէ՛ք, խնդրեմ, ընդունելի է որ քանի մը նստարաններու համար, որոնց վրայ դուք ոչ մէկ իրաւունք ունիք իրաւականօրէն, քանի որ ձեր վարժարաններու պատասխանատու տնօրէնը, անցեալ գպրոցական տարեշրջաններուն ընթացքին, Սայինէ և Պահսա թաղերու մանկապարտէզը իր անունին մերժած էր արձանագրել տալ և վարժարանը մինչեւ իր մէջ յարանուանական գիրքով գեռ վերջերս ճանչցուած իշխանութիւններէն, կը պահէր իր գոյութիւնը, ըսէ՛ք, խնդրեմ, ընդունելի է որ քանի մը նստարաններու համար, մատակարարուած բացարձակապէս թաղեցիներէն և միայն իրենց վարժարանին համար, հազիւ 3-4 ոսկի արժէքով, և որոնց վրայ նստող պզտիկները թիւրքի յանձնուած չեն, այլ հայորդիներ (ինչպէս ձեր վարչականի տղեկութիւններէն գայթակղելով հրամարող Պ. Գ. Զօլաքեան գիտել տուած է սոյն ժողովին), ըսէ՛ք, խնդրեմ, կ'արժէ՞ր որպէսզի դուք անձամբ և ձեր ժողովականները, քանի մը նստարաններու համար, ձանձրացնէիք ներքին գործոց նախարարութիւնը և, նոյն իսկ, կառավարութեան պետը. և, յետոյ, որովհետեւ հարցը միայն իրաւական է և, հետեւաբար, դատարաններուն ենթակայ միայն (եթէ կ'ուզէք յաւիտենականօրէն և առանց քաշուելու հետապնդել քանի մը փայտի կտորներ) պարտուած եք կ'ստանայիք ձեր բոլոր անտեղի և սխալ ուղղուած ախրասգրերը՝ որոնց մէջ անպատճառ ամբաստանութիւններ ալ չէին պակսեր...

Այդ գասը չյաւեց, Հայր Սուրբ։

Կ'երեւի։ Քանի որ երէկուան տեղի գէպքը այսօր իրականութիւն է։

Դուք հանդիսա.ք այդ գէպքին։ Ձեր վարչութեան ատենապետը, չահագործելով բարեացակամութիւնը յարգելի կառավարիչին, կառավարչատուն հրաւիրել կուտայ նախկին հոգաբարձական կազմը՝ որ այսօր ոչ մէկ ձեւով իրաւունք ունի խօսելու դպրոցին անունով, քանի որ Միացեալ Վարժարանը ունի իր հոգաբարձութիւնն ու պատասխանատու տնօրէնը, նորէն ցաւագար խնդիրով նստարաններու՝ զոնոնք ետ առնելու աճապարուած ժամկը-

(Շարունակութիւնը Բ. էջ Ա. սիւնակ)

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՓԱՇԱ

Թատերգութիւն հինգ արարով, ներկայացուած Պ. Աքովեանի կողմէ Grand Théatreի մէջ.

Ի մեծ հաճոյք ազգայնականներուն — թող միծամասնականները չիմանան այս — պէտք է խոստովանիլ թէ՝ մեծ ու ազնուաբեր փութորիկէն յետոյ, մեր ժողովուրդը դարձեալ կը խանդավառուի ազատատենչ գաղափարներով։ Անտարբերութեան ու սովետասիրութեան այս տարիներուն, ու մանաւանդ վերջապրումի բուռն ըղձանքը, յոյս և կորով կը ներշնչէ պարտուածի իր հոգիին և զէնք կը ժողէ աչքառու զոհողութիւններու։ Վկայ հերոսներու պաշտամունքը։ Անդրանիկի անունը բաւեց, որ հասարակութիւնը, խուռներամ, Grand Théatreի սրահը գիմէ անծանօթ գրողի մը թատերական երկը դիտելու համար։ Ասիկա մեծ երեւոյթ մըն է, հալածական ու կորուստի ենթակայ հայութեան ազգային զգացումները վառ պահելու տեսակէտով։ Ասոր հանդէպ ինչպէ՞ս կը վերաբերին, ընթերցանութեան մարմինները ու գերասանները։ Պատասխանը չթուիր դրական ըլլալ, երբ նկատի առնենք այն յուսախաբութիւնը զոր կրեցին հասարակութեան լայն խաւերը Անդրանիկ Փաշա թատերախաղէն։

* * *

Նիւթը՝ շատ պարզ։ Իբրեւ նպատակ՝ Անդրանիկի և իր ընկերներուն հերոսական կեանքն ու փախճանը, թրքոուն աքանչելի մարտնչումներով։ Ասիկա գեռ կը մնայ նպատակ, հեռու իրագործուած ըլլալէ։ Անոր կառուցումը, հակառակ նիւթի առատութեան, կը տառապի չղալսի պակասէն։ Գրական, գեղեցկագիտական և հոգեբանական արժէքներէ զուրկ գործ մը, որ չարժանիպար դարուն մէջ, գեռ քաջութիւն ունի անկապ և անհոգի խօսքերով ձանձրոյթ պատճառելու հանդիսատեսներուն։ Թող չկարծուի որ յեղափոխականի մը կամ մարտիկի մը կեանքէն կարելի չէ գեղարուեստական գործ մը պատրաստել։ Այս մտածումը արտայայտող ծանծաղամիտներուն, գեղեցիկ պատասխաններ տուեր են, Կապրիէլ տ'Անունցիօ, Ռոմէն Ռոլան և ուրիշներ։

Անտաշ լեզուով գրուած նման գործ մը չէ որ Անդրանիկի պէս ժողովրդական հերոսի մը յիշատակը պիտի անմահացնէ։ Ընդհակառակը, տհաս գրողի մը այս անյաջող երկը, կրնայ մարել մեր մէջ սիրոյ և յարգանքի այն զգացումները զոր մենք կը տածենք մեր անզուգական հերոսներուն հանդէպ։

* * *

Այս թատերախաղը, ինչպէ՛ս և տմո՛յն, քան հինգէ աւելի իր գերակատարներով, թեմադրութեան համար կը պահանջէ կրկնակի ճիգ և աշխատանք։ Ասիկա չեմ անգիտանար։ Թափուեցա՞ւ այդ ճիգն ու աշխատանքը։ Ասոր կ՚ տարակուսիմ։ Պ. Աքովեան, զոր ուրիշ անգամներ իրաւամբ ծափահարեր ենք, Անդրանիկ Փաշայի գերով բարեկնիշի մը արժանի չեղաւ և քաւեց մասամբ մը հեղինակին մեղքը։

Պ. Տ. Անէմեան, ունի իր որոշ գերերը, որոնցմէ դուրս ելլելու չէ։ Արուեստին է որ պէտք է ծառայէ, ոչ թէ գերասանին։

Տիկ. Գանիկեան, Նազիկի և Օղիի գերերուն մէջ ունէր գերասանուհիի շնորհներ։ Իր խաղարկութիւնը պիտի կրնար տպաւորիչ դառնալ, եթէ քիչ մը եւս հոգ տարուէր իր առոգանութեան։

Պ.Պ. Վահան Վարդանեան՝ Սէյտոյի գերով, Վաղարշակ Վարդանեան՝ մանաւանդ Օհանի գերով, Արմենակ Զլպաքեան՝ Հրայրի գերով,

(Շար. Ա. էջի Դ. սիւնակէն)

բուլնամբ. Եթէ խնդիրը հոս մնար, ոչինչ։ Բայց դուք հաւնեցա՞ք, երբ մեզմէ շատ աւելի կրթուած մարդերու առջեւ, որոնց վստահութիւնը վայելելու համար հարկ է որ նախ ինքզինքնիս գիտնանք յարգել, ձեր ներկայացուցիչի պատճառով, քանի որ ան պատիւը կ'ունենայ նախագահը ըլլալու, երկու կողմերը՝ որոնցմէ մէկին հրաւիրուիլը պարզապէս թիւրիմացութեան արդիւնք էր եւ որուն պատճառը դուք էք նորէն, իրարու կ'ըսեն «ուլաս» «էշէկ» կամ «էշէօղլու էշէկ»...

Ամօթ է։

Ամօթ է մեր պզտիկ վէճերը, մեր աղէկար գժտութիւնները օտարներուն առջեւ տանիլ։ Օտարներ՝ որ մեզի հայրենակիցներ են այլեւս եւ որոնց մենք պէտք ունինք համակրանքին եւ աջակցութեան։ Ամօթ է մեր անյատակ տգիտութեան ուրիշներ ալ ծանօթացնել այնքան տղայամտօրէն։ Ամօթ է որ մեր ներքին խնդիրներուն համար, լուծելի բարի կամեցողութեամբ եւ քիչ մը պարկեշտութեամբ, եթէ կառավարութեան դուռը ձեռք առնել եւ ենթարկուիլ անոնց իրաւացի արգահատանքին։

Ամօթ է։

Մանաւանդ դուք, Խաթ եպսկ. որ տեսաք ձեր կղերի աչքերով, այսպէս տղայական խնդիրներու համար եւ միեւնոյն յամառ չոր կամեցողութեան շնորհիւ, Վարդապետանոց այս աղուապոյն մարդուն ձեր այնքան տկարօրէն նախագահած ժողովին մէջ նախատակուիլը, մանաւանդ դուք, որ այսօր եկեղեցւոյ բարձր աստիճաններէն մէկուն կ'իյնաք, պէտք է որ ըլլաք խոհեմ, զգոյշ, հեռատես, անկախ։

Օր մը ինծի, խնդրոյ մը առթիւ, կը գրէիք որ այդքան մը վարչական փորձառութիւն ունիք։ Տուէք անոր փաստը։ Բայց մինչեւ այսօր դուք այդ փաստը չտուիք, այլ ընդհակառակը։ Վարչական կարողութիւնը չէ տրուած ամէն մարդու։ Բայց, գէթ, քիչ մը հեռատեսութիւն եւ զատելու կարողութիւն մենք իրաւունք ունինք սպասելու ամէն առաջնորդէ։ Տուէք գէթ այս վերջիններուն ապացոյցը։ Եթէ այդ ալ անկարելի է ձեզի, աւելի լաւ է քաշուիք վանք եւ աղօթէք մեր եւ ձեր մեղքերու թողութեան համար։

Ցարդանոք՝

18 | 2 | 930, Լ. Փ.

Դամասկոս

Լեւոն Թիւֆէնկճեան թիւրք հրամանատարի դերով, Լեւոն Քէհեաեան Մակար եւ մանկիչի դերերով, Ծինկօզ, Վիգիսի դերով, Մ. Աւետիսեան Տէր Մեսրոպի դերով, որպէս սիրողներ գէշ չէին։

Միակ յաջողութիւնը որ պէտք է արձանագրել ի նպաստ Արովեանի, արտաքին կողմերն էին, որոնք շնորհիւ հրամանատարու եւ լոյսերու կրցան ներգործութիւն ունենալ։

Ներսէս ԹԻՒՓԷԼԵԱՆ

ԱԶԳ. ԿԵԱՆՔԸ ԱՆՏԻՈՔԻ ՄԷՋ

Հալէպի առաջնորդ Արտաւազդ եպիսկ. Սիւրմէեանի այցելութիւնը.— Կրսամանդ եկեղեցիի շինութեան գաղափարը.— 18 Ազգայիններու խորհրդակցութիւնը.

Քանի մը օր առաջ քաղաքս ժամանեց Հալէպի առաջնորդ Արտաւազդ եպս. Սիւրմէեան։ Նախ քան այցելութիւնը, Սրբազանը իր բարեկամներէն մէկուն գրած մէկ նամակով կը յայտնէր թէ՝ իր Անտիոք գալը անպաշտօն կերպով, զուտ բարեկամական այցելութիւն մ'է որ իր մտաւոր եւ գրասենեակային գործերէն չափազանց յոգնած ըլլալուն, պիտի գայ մի քանի օր հանգստանալու։ Ու յետոյ երթալով նաեւ իր թեմին պատկանող Ալէքսանտրէթ եւ Գըրըք-Խան քաղաքները պիտի վերադառնայ Հալէպ։ Նկատի ունենալով այս պարագան ո՛չ Թաղական խորհուրդը եւ ո՛չ ալ ազգայինները պաշտօնական ընդունելութիւն չկազմակերպեցին։

Ինչպէս յայտնի է «Ազդակ»ի ընթերցողներուն, Սուրիահայութեան երկու խոշոր հատուածները, Լիբանանը եւ Հալէպը, ունին իրենց որոշ չափով կազմակերպուած թեմերը, որոնք թէեւ Ազգ. Սահմանադրութեան կանոններուն վրայ հիմնուած չեն, սակայն կարելիութեան սահմանին մէջ կը տանին այդ շրջաններու եկեղեցական եւ դպրոցական գործերը։

Անտիոքի շրջանը մինչ առնելով Սուէտիոյ եւ Քէսապի նման երկու խոշոր հայաբնակ կեդրոններ, որ պատերազմէն առաջ ունէին առաջնորդարան ու եկեղեցական եւ դպրոցական նախանձելի կազմակերպութիւն, ցաւալի պատերազմէն յետոյ զուրկ մնացած են անոնցմէ։ Տարիներէ ի վեր իրենց եղած դիմումներուն ընդառաջ երթալով Վեհափառ Կաթողիկոսը անցեալ տարի զարնան այս շրջանը ղրկած էր Կիլիկիոյ տան միաբաններէն Եփրեմ վրդ. Տոհմունին, որ հեռացուած էր այս շրջանէն եւ դարձեալ ժամանակի մը համար երեսի վրայ մնացած էին կարգ մը այժմէականութիւն ներկայացնող տեղական գործեր։

Ինչպէս Ազգ. գործերու բարելաւման նախանձախնդիր ամէն կղերական Արտաւազդ եպիսկոպոսն ալ հոս հասնելու երկրորդ օրն իսկ սկսաւ հետաքրքրուիլ եկեղեցիով ու դպրոցով։ Ան այցելեց ներկայ եկեղեցին եւ դպրոցի համար վարձուած անպատշաճ շէնքը, ինչպէս նաեւ Նախապատերազմեան քարաշէն եւ մեծ եկեղեցին որը կիսաքանդ վիճակի մէջ կը գտնուի քաղաքին մէկ ծայրը, նախկին հայկական թաղին մէջ։

Իր այս այցելութիւններէն հետք մը ձգած ըլլալու համար — ինչպէս ինքը յայտարարեց — ան թաղականութեան միջոցաւ ժողովի հրաւիրեց տեղւոյս ազգայիններէն 18 հոգի իր մեկնելու նախորդ օրը Տօքթ. Ցարութիւն Տէր Պօղոսեանի բնակարանին մէջ։ Այս խորհրդակցական ժողովին, որուն կը նախագահէր Սրբազանը՝ բաւական երկարօրէն կանգ առաւ նախկին եկեղեցին վերանորոգելու հարցին առջեւ եւ արտայայտեց մտաւորապէս հետեւեալ մտքերը.

Ա.— Նկատելով որ Անտիոքի հայութիւնը, որու թիւն է մօտաւորապէս 110 ընտանիք (գրեթէ նախապատերազմեան թուին չափ) կ'ապրի նիւթապէս բարեկեցիկ վիճակ մը եւ պէտք ունի կանոնաւոր եկեղեցիի եւ դպրոցի.

Բ.— Նկատելով որ ներկայ 3 սենեակնոց տունը որուն համար կը վճարուի 25 ոսմ. ոսկի վարձ շատ անպատշաճ է եւ միաժամանակ անբաւարար թէ դպրոցի եւ թէ եկեղեցական արարողութեան.

Գ.— Նկատելով որ տեղի չգոյութեան պատճառով ժողովուրդի մեծ մասը ստիպուած կ'ըլլայ եկեղեցի չգալ եւ ոմանք ալ իրենց զաւակները օտար վարժարաններ կը ղրկեն.

Դ.— Նկատելով որ ներկայ պայմաններու մէջ նոր շէնքեր շինելը գրեթէ անկարելի է. պէտք է աշխատիլ նախկին եկեղեցին, որ շատ գեղեցիկ կերպով կառուցուած է, վերանորոգել եւ հոն փոխադրուիլ։

Հոս միջանկեալ ըսեմ որ նոր շէնք շինելու գաղափարը կար տեղւոյս ազգայիններու մէջ՝ տարիներէ ի վեր, սակայն միշտ խօսք մնացած էր ու ոչ մէկ հիմք ունէր՝ իրականանալու։

Սրբազանին այս առաջարկները ոչ մէկ ընդդիմութեան հանդիպեցան ներկաներուն կողմէ. ոմանք առարկեցին թրքական թաղերով շրջապատուած ըլլալը եւ այժմու հայերու մեծամասնութեան գտնուած թաղէն այսինքն քաղաքի կեդրոնէն հեռու ըլլալը, իսկ ոմանք ալ նիւթականի հայթայթումը դժուար նկատեցին, սակայն այս առարկութիւնները բոլորն ալ անհիմն էին. որովհետեւ նախ, նախկին եկեղեցին ներկայ հայերու գտնուած թաղէն 10 վայրկեան միայն հեռաւորութիւն ունի եւ այսօր իսկ անոր շրջակայքը կը բնակին 10-15 հայ ընտանիքներ, երկրորդ քաղաքի թիւրք ազգաբնակչութիւնը շնորհիւ հոգատար եւ տեղական կառավարութեանց հպատակներու հանդէպ ցոյց տուած անխտիր վերաբերմունքին, շատ յարգանքով եւ նոյն իսկ ակնածանքով կը նային հայերու վրայ, իսկ երրորդ, ճիշդ նոյն թաղի մէջէն է որ այժմ կը բացուի քաղաքի գլխաւոր եւ մեծ պողոտան որը Հալէպէն եկած ճամբու շարունակութիւնն է եւ քաղաքի ճիշդ մէջտեղէն անցնելով զայն կը բաժնէ երկու մասի. իսկ գալով նիւթականի հայթայթման այժմ 100 ոսմ. ոսկինոց գումար մը կալուածներու վաճառումով գոյացած արդէն պատրաստ կայ, որուն տոկոսը կը վճարուի ներկայ շէնքին համար վարձք. բայց առանց այդ գումարէն ծախսելու կարելի է տեղւոյն վրայ հանգանակութեամբ հաւաքել նորոգութեան ծախքը որը ոմանց կարծիքով 50-60 ոսկին չանցնիր։

Ինչպէս կը տեսնենք տարիներէ ի վեր [illegible] մնացած գործ մ'է այս, որու երեսէն մեծապէս կը տուժէին թէ ժողովուրդը եւ թէ անոր մատաղ սերունդը, սկսած է կարգադրուիլ։

Եթէ ճիշդ է որ հայ ժողովուրդը իր դարաւոր ստրկութեան շրջանին կրցեր է ինքնուրոյն մշակոյթն ու ազգային դիմագիծը պահպանել եկեղեցիի եւ դպրոցի միջոցով. ներկայ աւելի ծանր ու դրժնդակ պայմաններու մէջ գաղութահայութիւնը ընդհանրապէս որ օրէ օր այլասերումի ճամբուն մէջ կ'իյնայ, պարտաւոր է աւելի իր ուշադրութիւնը կեդրոնացնել այս երկու մեծ ազդակներուն վրայ, իբրեւ միակ ու լաւագոյն միջոց հայրենիքէն դուրս տարագիր բազմութիւնները հեռու պահելու համար ուծացումէ։

Ահա՛ փոքր օրինակ մը Անտիոքի շրջանը, որ պատերազմէն յետոյ Ազգ. իրաւասու մարմին մը չունենալուն հետեւանքով մեծապէս տուժեր է, նոյնիսկ կորսնցուցեր է ամբողջ հայաբնակ գիւղեր Դուսէյլի լեռներուն վրայ, Դրնէյէ, Նաճուպիյէ եւն. որոնք Լատին կղերականութեան հաւատաքննութեան օրերը յիշեցնող անվերջ էնթրիկներուն ներքեւ կը հեծեն մինչեւ այսօր։

Անտիոքի ազգայիններու խորհրդակցական ժողովին մէջ առաջարկուեցաւ Վեհափառին մօտ դիմում կատարել՝ Անտիոքի թեմը Հալէպի միացնելու համար։ Այս խնդրի կարեւորութեան մասին արտայայտուիլը շատ կանխահաս է դեռ. միայն սա պէտք է գիտնանք որ շատ մը այժմէականութիւն ունեցող խնդիրներ կան լուծուելիք Անտիոքի թեմին կազմակերպութեան հետ կապուած։

15 Փետր. 930 Վ.

ՏԱՍԸ ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

1.— Ազգային հաստատութիւններ կան, որոնց վարիչներուն տասը աչքերը մէկ աչքի չափ զօրութիւն չունին. աչքի թիւը արժէք չունի։

2.— Ազգ. հաստատութիւններ կան, որոնց վարիչներու աչքերուն եթէ չորս գոյգ ակնոց դնէք ամենէն լաւ տեսակէն, դարձեալ չեն տեսներ։ Ցանցանքը ակնոցներուն չէ։

3.— Ազգ. Հաստատութիւններ կան, որոնց վարիչներու քիթերը ամենէն կծու հոտն իսկ չեն զգար։ Ցանցանքը հոտին չէ այլ զգացող ջիղերուն, որոնք կամ բնաւ չեն գործեր եւ կամ սուէ կերպով փճացած են։

4.— Ազգ. հաստատութիւններ կան որոնց վարիչներու ականջները գերմանական 42նոց թնդանօթի պայթիւնէն իսկ չեն ազդուիր։

5.— Ազգ. հաստատութիւններ կան որոնց վարիչները անդրգելիօրէն գործունեայ են ... իրենց սենեակներու 4 պատին մէջ ճեմելով։

6.— Ազգ. հաստատութիւններ կան որոնց վարիչները այնքան թմրած են որ ոչ մէկ սթափեցուցիչ դեղ օգուտ չըներ։ Ախտաճանաչութի՞ւնը կուզէք.— կարելի է անվտանգ կերպով ըսել թէ անոնք արդէն որովայնէ թմրած էին։

7.— Ազգ. հաստատութիւններ կան, որոնց վարիչները գլանիկի մը պէս կ'այրեն օրէնքի ոգին եւ իրենց փոխանցուած արխիւները եւ անկէ մեծ հաճոյք կ'զգան։

8.— Ազգ. հաստատութիւններ կան որոնց վարիչները յաւէտ չեն ուզեր թողուլ իրենց գրաւած աթոռները, պայմանաւ միայն որ իրենցմէ հաշիւ չպահանջուի։ Հաշիւ ... ինչ անախորժ բան։

9.— Ազգ. հաստատութիւններ կան, որոնց վարիչները օձէ մը խրտչած եւ սոսկացածի չափ կը սոսկան այն մարդոցմէն, որոնք օրէնքի եւ իրաւունքի անունով հարցեր կը դնեն մէջտեղ։

10.— Ազգ. հաստատութիւններ կան, որոնց վարիչները իրենց վարած գործերն ու ժողովները կը նկատեն իրենց տան ու խնամիական գործերն ու ժողովները։ Կեցցէ՛ ազգը, այսպիսի վարիչներով։

ՀԱԼԷՊ ԻՐԱՏԵՍ

ԻՆՉ Է ԱԶԳԵՐՈՒ ԼԻԿԱՆ ԵՒ ԻՆՉՊԷՍ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Պետութեանց ընկերակցութիւն մըն է Ազգերու Լիկան, հիմնուած 1920-ին, նպատակ ունենալով բարձրացումը ազգերու բարեկեցութեան եւ արգիլումը պատերազմներու։

Ազգերու Ընկերակցութիւնը կը գործէ ա) Ընդհ. Ժողովին (The Assembly), բ) Խորհուրդին, գ) Մնայուն Քարտուղարութեան, դ) եւ օժանդակ կազմակերպութեանց միջոցաւ։

Ընդհ. Ժողովը կամ Համաժողովը ամէն տարի կը գումարուի Սեպտեմբերին, եւ իր աշխատանքները կը բաժնէ Յանձնախումբերու, որոնք իրենց տեղեկագրութիւնը կ'ընեն Ընդհ. Ժողովի լիակատար նիստին, ուր վերջնական քուէարկութեան կը դրուին բոլոր հարցերը։ Խորհուրդը, որ կը գումարուի Յունուարին, Մայիսին եւ Սեպտեմբերին, այսինքն չորս ամիսը մէկ անգամ, բաղկացած 14 անդամներէ որոնցմէ հինգը մնայուն են։ Խորհուրդը կրնայ գումարել սեւէ խնդրով որ Լիկայի գործունէութեան մէջ կ'իյնայ կամ կապ ունի աշխարհի խաղաղութեան հետ։

Եթէ պետութիւն մը ներկայացուցիչ չունի Լիկայի Խորհուրդին մէջ կը հրաւիրուի աթոռ մը գրաւել իբրեւ անդամ Խորհուրդին, երբ նկատի առնուելիք խնդիրը յատկապէս կը շօշափէ իր շահերը։

Խորհուրդը մանրամասն հրահանգներ կուտայ եւ նկատի կ'առնէ Լիկայի աշխատանքները, ու Ընդհ. Ժողովի գումարումներուն միջեւ եղած ժամանակամիջոցին կը գործադրէ Ընդհ. Ժողովին որոշումները։ Քարտուղարութիւնը բաղկացած է փորձագէտներու մարմինէ մը, որ նուիրուած է Միջազգային գործերու կազմակերպելու վարչութեան։ Քարտուղարութիւնը կը գործէ Ընդհանուր Քարտուղարի մը եւ իր օգնականներուն ղեկավարութեամբ։

Ազգերու Լիկայի կամ Դաշնակցութեան աշխատանքը բաժնուած է տասներեք գլխաւոր մասերու.— 1) վարչական Յանձնախումբեր եւ փոքրամասնութիւններ, 2) տնտե... սական եւ ելեւմտական, 3) ... պահական, ընկերային եւ ... կրթական 4) օրինական 5) ... ութեան 6) քաղաքական ... հաղորդակցութեան եւ փոխ... թեան 7) զինաթափում ... մարդկային վարչութիւն, 10) ... գծեր, 11) ... կան համագործակցութիւն, ... միջազգային բիւրօ, 13) ... ութիւն։

Լիկայի Սահմանադրութեան (Covenant) մէջ դաշնագիր կողմերը կը համաձայնին ... միջազգային համագործակցութիւնը եւ հաստատել մի... յին խաղաղութիւն եւ ապահովութիւն՝ սա միջոցներով.—

Ընդունելով պարտաւորութիւններ պատերազմի չդիմելու։

Պահպանելով բաց, ... պատուաւոր յարաբերութիւններ ազգերու միջեւ։

Ամրապէս հաստատելով ... գային օրէնքի հասկացողութիւնները իբրեւ փոխադարձ վարմունքի ... նոն կառավարութեանց իրարու միջեւ պահելով ... արդար յարգանք հանդէպ ... դաշնագրային պարտաւորութեանց երբ գործերը կապ ունին ... կիրթեալ կառավարութեանց ...

Ազգերու Լիկային կ'անդամակցին 54 ազգեր։

Զ'անդամակցող ազգերն են՝ Աֆղանիստան, Էքուատոր, Մ... Թուրքիա, Պրազիլիա, Եգի... Գօստա Րիքա, Նէճտի Սու... թիւնը, Սովետ Ռուսիա, Հա... տութեանց Միացեալ Նահանգներ...

"GOODRICH"
"ԿՈՒՏՐԻՃ"
ՁԵՐ ՕԹՕՆԵՐՈՒՆ ՅԱՄԱՐ
ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ ՄԻ ՄԻ...
"ԿՈՒՏՐԻՃ" ՔԱՈՒՉՈՒԿ...

«ԿՈՒՏՐԻՃ» քաուչուկներուն դօրրութիւնը ամենամարդիւ անխարդախ է. կտաւը պատրաստուած է Եգիպտոսի ամենա... բամպակէն, որով կատարել... տոկուն եւ ապահով է։

«ԿՈՒՏՐԻՃ» քաուչուկները ... մաքոր են ամենավստահելի ... վարութեան. ... կը նշմարէ ... ըլլալ։ Այս ճշմարտութեան ... գալու համար միայն մէ... գամ փորձեցէք։

«ԿՈՒՏՐԻՃ» քաուչուկներ... նութեան միջոցին յառաջ եկա... մնաս կամ թերութիւն երաշխա... ուած է։

Լիբանանի եւ Սուրիոյ գործակալն է՝
ՄԻՇԷԼ ԹՐԱՏ՝ Պէյր...
Հիւս. Սուրիոյ գործակալն է
ԱԶԻԶԵԱՆ Եւ ՔԷՕՐՕՂԼՈՒԵԱՆ
Հալէպ

«ԱԶԴԱԿ»ի ԹԵՐԹՕՆԸ Թիւ 31

ՌԱՍՓՈՒԹԻՆԻ ՎԱԽՃԱՆԸ

Գրեց՝ ԻՇԽԱՆ ՅՈՒՍՈՒՓՈՖ

Յաջորդ օր, ժամը 5ին, Տիմիթրի մեծ դուքսը եւ տեղակալ Սուխոթին ինծ մօտ եկած էին։ Եւ բաւական երկար վիճաբանութենէ մը՝ ետք այն եզրակացութեան հասած էինք թէ՝ ամենապահով ձեւով Ռասպութինը սպաննելու միջոցը զայն թունաւորելն էր, բան մը որ ոչ մէկ հետք կրնար ձգել։ Ու անոնք կատարելապէս համաձայն էին թէ Ռասպութինի ոչնչացումը պէտք էր որ անբացատրելի անհետացման երեւոյթը առնէր եւ ոչ ոք չի կասկածէր անոր մահուան շուրջ։

Սպանութեան վայր, մեր Մօյքայի տունը ամենայարմարը նկատուած էր, որովհետեւ այդ տան մէջ յարկաբաժին մը կար որ ինծ համար կահաւորած էր եւ որ կատարելապէս յարմար կը թուէր ինծ ծրագրիս իրագործման համար։ Ռասպութինի հետ ունեցած բարեկամութիւնը ինծ կանխագուշակել կուտար թէ՝ կարելի էր ծրագրիս գործադրութիւնը մեր տան մէջ ի գործ դնել, բայց այդ որոշումի իսկ մէջս սոսկումի զգացում մը արթնցուցած էր, այն ծրագիրը որու համաձայն որոշած էինք այդ մարդը մեր տունը հրաւիրել, որուն ոչնչացման առթիւ որոշում տուած էի, զիս կը սարսեցնէր ամբողջ մարմնով, որովհետեւ ինչ որ ալ ըլլար այդ մարդը, չէի կրնար գաղափարիս հետ հաշտեցնել թէ պիտի կրնայի հիւրի մը մարդասպանը դառնալ։

Բարեկամներս ալ գրեթէ ինծ պէս կը մտածէին, եւ գրեթէ շատ երկար վիճաբանութիւններէ ետք էր որ միայն որոշեցինք ո՛չինչ փոխել մեր պատրաստ ծրագրէն, որովհետեւ ամէն բանէ առաջ որոշած էինք երկիրը ազատել, եւ ատոր համար պէտք էր որ զոհէինք մեր զգացումներու ամէն նուիրականութիւնը։

Բայց ծրագրին իրականացումը, Դեկտեմբերի կէսէն առաջ չէր կրնար տեղի ունենալ, որովհետեւ այդ թուականին միայն յարկաբաժինիս նորոգումները լրացած պիտի ըլլային, միւս կողմէ արդէն հարկ էր որ Տիմիթրի մեծ Դուքսին վերադարձին սպասէինք ինչպէս նաեւ Փուրիշքէվիչին, որոնք անմիջապէս ռազմաճակատ մեկնիլ ստիպուած էին, բայց մինչեւ այդ թուականը պէտք եղած ամէն պիտի ունենայի կարենալ շարունակելու համար Ռասպութինի հետ ունեցած բարեկամական յարաբերութիւններս երբ անդառնալիօրէն որոշած էինք զինքը բնաջինջ ընել։

Փուրիշքէվիչ, իր բանակին բժիշկն ալ մեր դաւադրական խումբին մէջ առնել առաջարկած էր եւ մենք սիրով ընդունած էինք զայն որ կը կոչուէր Տօքթ. Լազովէրթ։ Եւ մեր յաջորդ ժողովը տեղի ունեցած էր Փուրիշքէվիչի առողջապահական կառաչքին մէջ, ուր ճշդած էինք մեր գործունէութեան ամենայետին մանրամասնութիւնները, եւ մեր վերջնական ծրագիրը հետեւեալը եղած էր։

Ես, ինչպէս անցեալին մէջ պիտի շարունակէի Ռասպութինի հետ յարաբերութիւն մշակել, անոր ալ աւելի վստահութիւն ներշնչելու համար եւ օր մը զինքը տունս պիտի հրաւիրէի, բայց առանց ոչ ոքի լուր տալու եւ այդ պարագան կատարեալ անորոշութեան մէջ թողլով։

Ռասպութինի որոշած թուականին, պիտի երթայի եւ կէս գիշերին զինքը իրեն տունէն առնելով Մօյքայի յարկաբաժինս պիտի առաջնորդէի, այն ինքնաշարժով՝ զոր Փուրիշքէվիչը պիտի տրամադրէր, եւ Տօքթ. Լազովէրթն էր որ պիտի վարէր ինքնաշարժը։ Երբ որ Ռասպութին արդէն յարկաբաժինս հասնէր, իրեն պիտի խմցնէինք cyanure de potassiumի հեղուկ մը որ վայրկենականօրէն պիտի կրնար զայն սպաննել։ Անոր մահուընէն ետք, իր մարմինը տոպրակի մը մէջ դրուելով քաղաքէն դուրս պիտի առաջնորդուէր եւ ջուրին մէջ պիտի նետուէր։ Մեծ Դուքս Տիմիթրին, իր ինքնաշարժը կը տրամադրէր, անոր դիակին փոխադրութեան համար, որովհետեւ Մեծ Դուքսի դրօշակը որ կը ծածանէր կառքին առջեւի մասին վրայ կրնար մեզ ամեն կասկածէ զերծ պահել եւ ամէն յապաղումի արգելք հանդիսանալ։

Ռասպութինի իմ տանս մէջ գտնուած ամբողջ ժամանակամիջոցին գլուխ գլխի պիտի անցունէինք, իսկ միւսները մօտիկ սենեակի մը մէջ պիտի սպասէին, հարկին պէտք եղած օգնութիւնը ընծայելու ինծ։

Ինչ որ ալ եղած ըլլար մեր կատարած գործողութիւնները, որոշած էինք երբեք մէջտեղ չհանել Ռասպութինի սպանութեան պարագաները։ Տեսակցութիւններէն քանի մը օր ետք Մեծ Դուքսը եւ Փուրիշքէվիչ պատերազմի ճակատ մեկնած, միայն տեղակալ Սուխոթին էր Փեթրոկրատ մնացած, եւ գրեթէ ամէն օր կը տեսնէինք զա...

Բարեկամներուս վերադարձին սպասելով Փուրիշքէվիչի խորհուրդին վրայ անգամ մը գացած էի տեսնել երեսփոխան Մաքլաքօֆը, խութեամբ տեսած թէ ան բոլորովին փոխ... եւ կատարելապէս կը բաժնէր մեր մտադրութիւնները, երբ իրեն առաջարկեցի որպէսզի ինքն ալ գայ մեր գործունէութեան, ինծ տեղեկացուց Դեկտեմբերի կէսին, կարեւոր գործով Մոսկուա ստիպուած էր, ամէն պարագայի ես զինքը պահած էի մեր ամբողջ ծրագրէն եւ Մաքլաքօֆ չպրուղթեամբ մօտիկ ընկեր եւ, ոչ մէկ փափաք ունեցած կատարուելիք ձեռնարկին իր գործակցութիւնը բերել, բայց երբ կը պատրաստուէր մեկնիլ, յաջողութիւն մաղթելէ ետք ինծ նուէր ըրաւ քաուչուկէ մտրակ մը եւ անհետացաւ.

— Առէք այս, ամէն պատահականութեան օգտակար գործիք մըն է։

(Շար.) Թրգմ. Ե. Ք...

ԹՐՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

100 ՄԻԼԻՈՆ ՈՍԿԻ ՊԱՐՏՔ ՈՒՆԻ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

Քեմալական կառավարութիւնը իր ամբողջ կազմով վերջերս իրարանցումի մատնուած է, երկրին մէջ տիրող եւ օրէ օր աւելի մեծ համեմատութիւններ ստացող տնտեսական ճգնաժամին պատճառով: Թերթերը յամառօրէն կը պնդեն որ ժամանակաւոր յայտարարուի եւ մինչեւ որ թրք. դրամը կայուն դրութիւն մը ստեղծէ, չի վճարուին արտաքին պարտքերը: Տարաձայնութիւնները սակայն, չափազանց բուռն բողոքի մը պատճառ դարձան. հանրային պարտքերու վարչութիւնը անմիջապէս պահանջեց թրք. կառավարութենէն հերքել մորատորիումի գաղտնիքը:

Այժմ այս առթիւ քննենք թէ՛ որքա՞ն պարտք փոխանցուած է նախկին օսմ. կայսրութենէն քեմալական կառավարութեան:

1903 ին զանազան շրջաններէն մնացած պարտքերը համախմբելով միացուեցան եւ «միացեալ պարտքեր» (տրեւոն ունուիքէ) անունին տակ յանձնուեցան Հանրային Պարտքերու Վարչութեան: Հանրային Պարտքերու վարչական խորհուրդն ու քեմալական կառավարութիւնը 1925 ին համաձայնութիւն մը կնքեցին այդ պարտքերու շուրջ, որ վաւերացուեցաւ 1928 ին Ազգ. Մեծ Ժողովէն: Ըստ այդ պայմանագրութեան արդի թրք. կառավարութիւնը կ'ընդունի 100 միլիոն ոսկի պարտք՝ հետեւեալ վճարման պայմանաժամով.—

Առաջին 7 տարուան ընթացքին 100 ին 38, յաջորդ 6 տարուան մէջ 100ին 48, յետոյ 5 տարուան միջոցին 100 ին 58, ասկէ վերջ երկու տարիէն 100 ին 66 եւ վերջին երեք տարուան մէջ ալ 100 ին 98:

ՀԱՄԻՏ ԵՒ ԻՐ ԱԶԳԱԿԱՆՆԵՐԸ 37 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ

Այսիւլ Համիտի վերապրող աղջիկներն ու զաւակները թիւով են 68, կը պահանջեն իրենց հայրական ժառանգութիւնը, որ կը ներկայացնէ 37 միլիոն ֆրանքի վիքլարի գումարը

Նախկին սուլթանին աղջիկներն ու զաւակները իրենց դատին պաշտպանութիւնը յանձնած են ֆրանսայի նախորդ նախագահ Միլրանին, իսկ Խալիֆա Այսիւլ Մեճիտի փաստաբաններն են Կիւլլեան եւ Նուրիճան:

Ի՞ՆՉՈՒ ԿԸ ԳԱՂԹԵՆ ՀԱՅԵՐԸ

Վերջերս Եւրոպայէն Պէյրութ ժամանած հայ մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ հոն տիրող հալածական կացութեան մասին:

Թուրք կառավարութիւնը Կեսարիոյ եւ Գոնիայի շրջաններուն մէջ ալ սկսած է այնպիսի ընթացք մը բռնել, որ ստիպուին հոն մնացած հայերը լքել իրենց տուները եւ հեռանալ: Եւրոպայի մէջ վերջերս, թուրք պաշտօնեայի մը տունը յափշտակած տաճիկներու խմբի մը եւ Զամքըրպէնեան ստորագրուած նամակ մը կը նետուի, որով սպառնալիքներ կը թափուին անոր անձին, ընտանիքին եւ հարստութեան դէմ: Կառավարութիւնը հայերուն վերագրելով հեղինակութիւնը սոյն նամակին, կ'սկսի հարցաքննութեան կանչել հայերը եւ բանտով ու ծեծով կը չարչարեն զանոնք: Ի վերջոյ Զամքըրպէնեան անուն հայը, որ տգէտ եւ երկչոտ մարդ մըն է եղեր, ժամանակ մը անլուր տառապանքներու ենթարկուելէ վերջ, ազատ կ'արձակուի:

Եւրոպայի եւ Գոնիայի շրջաններուն մէջ մնացող փոքրաթիւ հայութիւնը զզուած տիրող գոյավիճակէն, մտադիր են գաղթել:

ՀԱ՞ՐՍ ԹԷ ՓԵՍԱՅ...

Թիւրքիոյ Սիլիֆքէի Թօսմուրլու գիւղին մէջ, երիտասարդ մը կ'ամուսնանայ Էմինէ հանըմ անուն գեղանի աղջկան մը հետ: Շաբաթ մը երկու համբերելէ վերջ, այլեւս երիտասարդ փեսան չի կրնար հանդուրժել իր հարսին ամուսնական կեանքին եւ կ'ստիպուի դիմել բժիշկի մը եւ նիւթը բանալ անոր: Բժիշկը պէտք կը տեսնէ բժշկական քննութեան մը ենթարկել հարսը եւ հիւանդանոց փոխադրել կուտայ զայն: Փոքրիկ գործողութենէ մը վերջ երեւան կուգայ որ Էմինէ հանըմ էրիկ մարդ է:

ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼՆԵՐԸ ԿԸ ՇՓՈՒԹԻՆ

Ինչպէս ծանօթ է, իսլամական օրէնքին համաձայն կիներն ու աղջիկները իրաւունք չունին մզկիթ երթալու եւ էրիկ մարդոց հետ միասին իրենց աղօթքը կատարելու. Ալլահին: Բայց ինչպէս հին օրէնքներն ու սովորութիւնները. իգական սեռին մզկիթ երթալն ալ արտօնուեցաւ քեմալական նոր օրէնքով. որով այժմ թիւրքիոյ մէջ կիներն ու աղջիկներն ալ մզկիթ կը յաճախեն եւ անհամբեր բազմութեամբ մը կը լեցնեն մզկիթները: Ռամազանի առթիւ ամեն տարիէ եւ երկու սեռէ անթիւ հաւատացեալներ ծով կը բռնեն: Կ'ըսեն թէ թիւրքիոյ մզկիթները դեռ այսքան բազմութիւն տեսած չէին:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԻՋԵՒ

Երկու երկիրներու ընդհանուր պահպանման և փոխադարձ օժանդակութեան վերաբերեալ Ֆրանքօթիւրք համաձայնագրին պատճէնը եկած է Բ. Գոմիսէրին՝ ստորագրութեան համար. Ասկէ յետոյ երկու դրացի երկիրներու իշխանութիւնները պարտականութիւն կ'ստանձնեն իրարու յանձնելու մէկ երկրէն միւսը ապաստանող ոճիր փախստականները:

Մինչեւ հիմայ երկու երկիրներու միջեւ գոյութիւն ունեցող ոճիր խնդրոյ կարգադրութեան համար պէտք էր դիմուէր արտաքին Նախարարութեանց և դեսպաններու միջոցաւ ներկայացուէր միւս տէրութեան. ասկէ յետոյ այդ գործողութիւնները պիտի կատարուին առանց Նախարարութեանց դիմումին, ուղղակի տեղական իշխանութեանց միջոցաւ:

ՖՈՉԻ ԿԱՉԻԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄԱՀ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ

Ֆոզի Կազիի սպանութեան դատավարութեան վերջին գումարումը տեղի ունեցած է: Փաստաբաններ իրենց պաշտպանողականներն ու ամբաստանութիւնները լրացուցած են: Ամբաստանող կողմի փաստաբանները միաձայնութեամբ ամենածանր պատիժ կը պահանջեն տիկնոջ, Րիտայի եւ Վէհիի կազիի համար: Պաշտպան փաստաբաններէն Կայրիկ Նըսար տիկինին անպարտութիւնը կը պահանջէ՝ յենլով այն բժշկական գիտական ճշմարտութեան վրայ թէ՝ յղի կիները յաճախ կը կորսնցնեն իրենց դատողութիւններն ու տրամաբանութիւնները:

Պաշտպան փաստաբանը նաեւ կը յիշէ որ Տիկին Կազին սիրահարուած էր Րիտային, որով սիրահարութեան պարագային տրուած որոշումները մեղմացուցիչ են:

Ամէն պարագայի տակ հանրութիւնը գրգռուած վիճակ մը ունի եւ կ'սպասէ Մարտ 14ը, որ ատեն պիտի հաղորդուի վերջնական վճիռը:

«Լ'ՕՐԻԱՆ» ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՄԸ ԴԷՄ

«Լ'օրիան» թերթը սկսած է բուռն պայքարի մը հանրային շինութեանց նախարար Հիւսէյն էլ Ահտապի դէմ, առարկելով որ մեծ մսխումներ տեղի ունեցած են ճամբաներու ասֆալթի գործառնութեանց մէջ: «Լ'օրիան» միեւնոյն ատեն կը քննադատէ Բ. Գոմիսէրութեան հանր. շին. խորհրդականը, որ բուռն բողոք մը ներկայացուցած է Բ. Գոմիսէրին եւ պահանջած «Լ'օրիան»ի պատժումը:

Լիբանանի դահլիճը առջի օր գումարուած եւ զբաղած է այդ հարցով: Հիւսէյն Ահտապ պէյ անմիջական քննութիւն պահանջած է, որուն վրայ որոշուած է քննութեան ձեռնարկել. պաշտօն տրուած է արդարադատութեան նախարարին՝ պէտք եղած կարգադրութիւնները ընելու:

«Էլ Ահրար» սակայն նախարարի մը քննութիւնը ապօրինի կը նկատէ, տրուած ըլլալով որ ամբողջ նախարարական կազմը պատասխանատու է, երբ որեւէ մսխում գոյութիւն ունի:

ԸՆԴՀ. ՆԵՐՈՒՄ

Ինչպէս գրած էինք, որոշուած էր ներում շնորհել այն բոլոր բանտարկեալներուն, որոնք վեց ամիսէն պակաս վճիռ ստացած էին և անոնց թղթածրարները վերցնել: Այժմ կ'իմանանք որ կառավարութիւնը արդէն հաղորդած է սոյն որոշումը պատկան մարմիններուն, ու ի գործադրութիւն:

ՀԱՅԿ. ՔԷՄԲԵՐԸ ՊԻՏԻ ՎԵՐՆԱՆ

Բ. ԳՈՄԻՍԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՄԱՆԸ

Պէյրութ հրատարակուող «Լիսան ըլ հալ» թերթը իր երէկուան թիւով կը գրէ.—

Մեր լրատուն պաշտօնական աղբիւրէ մը ստացած է որ Բ. Գոմիսէրութեան առողջապահական բաժնի տնօրէնութիւնը որոշած է Գարանթինայի հայերը հեռացնել այդ շրջաններէն և անոնց հիւղակները քանդել, որովհետև այդ քէմբերը ընդհանուր առողջութեան տեսակէտով շատ վնասակար են: Անոնց Բ. Գոմիսէրութիւնը հող պիտի տայ բնակելու համար: Արդէն Էշրէֆիէյի մէջ երկու գետիններ գնուած և տուներ շինուած են. երկու գիւղեր ալ հաստատուած են Այսութիւններու երկրին մէջ և գիւղացիներուն սկսած են երկրագործական գործիքներ տալ:

Տէր Զօրի շրջաններուն մէջ մեծ թիւով հայեր տեղաւորուած են: Բ. Գոմիսէրութիւնը ժամանակ ջանք կը թափէ որ հայերը այդ շրջաններու հաստատուին և հողին կապուին: Այս կերպով հայերը այլևս տեղացիներուն նախանձին ու մրցակցութեանն ազատ պիտի ըլլան:

ՊՈՄՊԷՅԻ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐԵՐԸ

Անցեալ իրիկուն, Սինէմա Ռոխսիի մէջ ներկայացուեցին «Պոմպէյի վերջին օրերը» ֆիլմը, կազմակերպուած Հ. Մ. Ը. Մ.-ի տեղական մասնաճիւղին կողմէ:

Խուռներամ և ընտրանի հասարակութիւն մը փութացած էր իր ներկայութեամբ քաջալերել մեր ամենուս գուրգուրանքին արժանացած կազմակերպութիւնը: Կարգապահութիւնը խիստ գովելի էր շնորհիւ կարգադիր յանձնախումբի անդամներուն հսկողութեան: Վարչութիւնը չէր սխալած նաև ֆիլմի ընտրութեան մէջ, որով ներկաները վայելեցին մասամբ մարզական և միևնոյն ատեն պատմական կարևոր գլխրեր:

Բ. ԳՈՄԻՍԷՐԸ ՊԻՏԻ ԵՐԹԱՅ

Երէկ մեր լրատուն կիսապաշտօնական աղբիւրէ մը իմացած էր որ Բ. Գոմիսէր Ն. Վ. Պ. Բօնսօ մօտ ատենէն Ֆրանսա պիտի մեկնի և Պ. Բէլթրօ պիտի փոխանորդէ իրեն որ ցարդ Ֆրանսա կը գտնուի:

Այս լուրը սակայն մինչև հիմայ չի հաստատուեցաւ ժամլոյ տեսչութեան կողմէ:

ԱՐԱԲ ՀԱՆԴԷՍԻ ՄԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՐԱԲ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԵՆ

Արաբ աշխատաւոր երիտասարդներու միութիւնը Պէյրութի մէջ կը հրատարակէ հանդէս մը «Էլ-Եաքազաթ» անունով: Միութիւնը անդամները գիմած էր թերթիս տէր և տնօրէնին և յօդուած մը խնդրած իրենց Յունուար-Փետրուար միացեալ բացառիկ թիւին համար: Թերթիս տնօրէնը չէր մերժած արաբ երիտասարդներու խնդրանքը և իր ստորագրութեամբ յօդուած մը յանձնած էր միութեան վարչութեան՝ հայ ժողովուրդի արաբ տարրին և հայրենիքին հանդէպ ունեցած զգացումներուն և համակրանքին շուրջ: «Էլ Եաքազաթ» նոյնութեամբ հրատարակելէ վերջ սոյն յօդուածը, կը գնահատէ զայն և շնորհակալութիւն կը յայտնէ թերթիս խմբագրին:

Արաբ հանդէսին սոյն թիւին մէջ յօդուածներ ունին պետական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ և զանազան արաբ թերթերու խմբագիրներ:

**

«Էլ-Ահրար» իր երէկուան թիւին մէջ կը հրատարակէ կարճ մը հայանպաստ լուրեր: Առաջին անգամ հաղորդելէ վերջ Պէյրութի մէջ հայ ճեմարանի բացումը և ի պատիւ անոր վարիչներուն տրուած թէյասեղանն ու խանդավառութիւնը, գիտել կուտայ Լիբանանի կառավարութեան որ հայերը նոր վարժարաններ կը բանան, մինչ մենք եղածները կը քանդենք: Վերջը «Էլ-Ահրար» կը հարցնէ. «Արդեօք հայերը չե՞ պիտի խնդան մեր վրայ»:

Միևնոյն թիւին մէջ արաբ թերթը կը յիշէ նաև որ շատ մը հայեր կան Սուրիոյ և Լիբանանի մէջ, որոնք շատ հին ժամանակներ հաստատուած են այս երկիրը և ժամանակի ընթացքին արաբացած: Եւ իբր օրինակ կը յիշէ Սարգիս անունով ճանչցուած շատ մը արաբներն ու Եագըճը, Սապունճը եւայլն թրքաբարբառ անուններ:

ՅՈՎՆԱՆ ԳԱԼԱՃԵԱՆ
ԸՆԴ.
ՕՐ. ԽՈՒՆԿԻԿ ՊԱՃԸԳԵԱՆ
ԱՄՈՒՍՆԱՑԵԱԼՔ
16 Փետրուար 1930
Պէյրութ — Ճիւնիէ

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ԹՐԻՓՈԼԻԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻՆ ԵՒ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻՆ

	Ս. Դ.
Կանանց «Բարեսիրաց» Միութիւն	300
Տէր և Տիկ. Մ. Արծրունի	200
Օր. Ս. Արծրունի	100
Տիկ. Ս. Սարգիսեան	200
Տիկ. Արուսեակ Մրնիսեան	100
Օր. Զարուհի Մանկունի	100
Պ. Ա. Մահտեսեան	100
» Ս. Ճրսեան	100
» Կ. Թիւլէնեան	100
» Յ. Արապեան	100
» Թորգոմ Պէյզատեան (իր նշանախօսութեան առթիւ)	100
	1500
Նախորդ գումար	700
	2200

ՏՈՔԹ. Գ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆ

ՀԻՒԱՆԴՆԵՐ ԿԸՆԴՈՒՆԻ.—

Կէս օրէ առաջ ժամը 8—12 իր Նոր զարմանատան մէջ, Րիւ Նահր, Հանրակառքի գծի վրայ, չոյեկառքի կամուրջին և քարէ կամուրջին միջև ԿԸՄԻՆՏԻՐԻ կարմիր շէնքը:

Կէս օրէ վերջ ժամը 2—5 իր Միւտավարի նախկին զարմանատունը.

Նոր զարմանատան մէջ առանձին սենեակներ կահաւորուած են հիւանդներ պառկեցնելու համար և ապահովուած՝ անհրաժեշտ խնամքներն ու պէտքերը:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Զաւ. Որբ. Միութեան Պէյրութի Մ. ճիւղին ժողովը, պիտի գումարուի Փետր. 23ին կիրակի կէսօրէ առաջ ժամը ճիշդ 10ին, իր սեփական ակումբին մէջ. անդամներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՇՏՕՆ ԿԸ ՓՆՏՌԷ

Երկար տարիներ զանազան հաստատութեանց մէջ աշխատած փորձառու հաշուակալ մը պաշտօն կը փնտռէ, այցելել կամ մնայուն. դիմել խմբագրութեան:

ՈՐԲ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Գիշերային վարժարանի դասաւանդութիւններ, ժամը 7,30—9,30

1.— Որբ. Ընդհ. Միութեան ակումբին մէջ, Բ շաբթի, Դ. շաբթի, եւ հինգշաբթի օրեր:
2.— Ազգ. վարժարան՝ Քաղաք. Երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ:
3.— Էշրէֆիէի Արհեստաւորաց ակումբ. երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ:

Կը դասաւանդուին հայերէն, արաբերէն, ֆրանսերէն, անգլիերէն, թուաբանութիւն եւ դերձակներու յատուկ ձեւագիտութեան դասեր:

Որբուհիներու ատուկ դասախօսութիւններ

Ձեռագիտութեան դասեր,

Երկուշաբթի եւ Ուրբաթ ժամը 3.4

Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի » 5 30.6,30

Հայերէն ալ Ֆրանսերէն դասեր.

Երկուշաբթի եւ ուրբաթ ժամը 4—6

Ամէն կիրակի ժամը 3—5 որբուհիներու յատուկ հաւաքոյթներ:

Կրօնաբարոյական դասաւանդութ.

Երկու շաբաթը անգամ մը չորեք-շաբթի իրիկունը ժամը 8ին Էշրէֆիէյի «Թառաչ» արհեստաւորաց եւ արհեստաւոր տղոց ակումբներու մէջ, իսկ հինգշաբթի Որբ. Ընդհ. Միութեան ակումբին մէջ կը դասախօսուի հայ եկեղեցական պատմութիւն:

Որբուհիներու յատուկ ձեւագիտութեան դասեր: Ամէն երեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրեր ժամը 5.30ին:

Նուագախումբի փորձեր

Երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ իրիկունները ժամը 7.30—9.30. Որբ. Ընդհ. Միութեան ակումբ մէջ: Պատրաստ է մասնակցելու բոլոր ազգային եւ օտար ձեռնարկներու, և շաբաթ մը առաջ պայմանաւորուելու հետ:

Գրադարանը կը բացուի կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը —5, Չորեքշաբթի իրիկունը ժամը 8—9, Որբ. Ընդհ. Միութեան Նպաստաւորութեամբ ու ամէն յարմարութեամբ օժտուած սրահը վարձու կը տրուի մասնաւոր պայմաններով:

Վարչութիւն
Որբ. Ընդհ. Միութեան

ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՕՃԱՌԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՐԻՒ ՆԱՀՐ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ ՔՈՎ

Այս Հայկական Գործարանը կը պատրաստէ տեղական և Մարսիլիայի տաք ջուրի և պաղ ջուրի օճառներ՝ գիտական ամենարդիական սիսթեմով և բացարձակապէս անխարդախ:

ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՕՃԱՌԻՆ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ.—

1.— ԼԱՒ ՄԱՔՐԵԼ.
2.— ԼԱՒ ՓՐՓՐԻԼ.
3.— ԼԱՒ ՓՐՓՐԻԼ ԵՒ ՔԻՉ ՍՊԱՌԻԼ.
4.— ՈՒՇ ՀԻՆՑՆԵԼ ԼԱԹԵՐԸ.
5.— ՁԵՌՔԵՐԸ ՄԻՇՏ ԿԱԿՈՒՂ ՊԱՀԵԼ.
6.— ՀԱՃԵԼԻ ԲՈՒՐՄՈՒՆՔ ՄԸ ՏԱԼ.

Գործարանատէրը իր ապրանքները ընդհանրացնելու նպատակաւ, առժամապէս կը ծախէ հետեւեալ անմրցելի գիներով.

Մարսիլիոյ օճառ (72 o/o) 120 *կտորնոց կտորները* 3 Ս. Դ.
» » 240 » » 6 » »
Տեղական օճառ օխան 30 Ս. Դ.

Կը ծախուին ՊԱՊԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԱՏԱՆ և բոլոր հայ նպարավաճառներու մօտ.

Այս օճառներուն ամանութիւնն ու որակը հասկնալու համար խրախուսիր հայ ընտանիք միայն անգամ մը թող փորձէ:

ՊԷՅՐՈՒԹԻ

ՀԱՅ ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

1930 *Յունուարի 3 Փետրուարէն հիմնուած է Պէյրութի մէջ Հայկական Ճեմարան մը, այսինքն Քոլէճ, իբրև լրիւ միջնակարգ վարժարան մը եօթը տարուան դասընթացքով՝ ֆրանսական պետական լիսէներուն համարժէք:*

Հայ Ճեմարանին առաջին դասարանը ընդունուելու համար կը պահանջուի գոնէ չորս տարուան նախնական կրթութիւն: Ճեմարանի առաջին չորս տարիներու ընթացքին, որ կը համապատասխանէ լիսէներու VI—III կարգերուն ուսուցումն ու ծրագիրը ընդհանուր է, իսկ Ճեմարանի վերջին երեք դասարաններուն մէջ աշակերտները պէտք է ընտրեն երեք զուգընթաց ճիւղերէն մէկը. կա՛մ մաթեմատիկ-բնագիտական ճիւղը, որ կը պատրաստէ ֆրանսական պաքալորեայի քննութիւններուն ներկայանալու, ինչպէս և համալսարան ու բարձրագոյն թեքնիկ վարժարաններ մտնելու. կա՛մ առևտրական-տնտեսագիտական ճիւղը, որ միջնակարգ լուրջ կրթութեան մը հետ կուտայ անմիջապէս գործնական կեանքը նետուելու անհրաժեշտ պատրաստութիւնը. և կա՛մ գրական-պատմական ճիւղը, ուր ընդհանուր միջնակարգ կրթութեան զուգընթաց՝ կը տրուի հայերէն հին ու նոր լեզուներուն, պատմութեան ու գրականութեան աւելի խոր ուսուցում, մերձաւոր արևելքի ժողովուրդներուն պատմութեանն ու քաղաքակրթութեանը մօտիկ ծանօթացում, ինչպէս և հոգեբանական ու մանկավարժական պատրաստութիւն. աղջիկներուն համար նաև տանտիրուհի տնտեսութիւն և մանկատածութիւն:

Ֆրանսերէնն ու արաբերէնը կ'աւանդուին, և լրջօրէն, առաջին դասարանէն մինչև վերջինը. դասագրքերու և դասաւանդման լեզուն կիսովին հայերէնն է, կիսովին ֆրանսերէնը՝ նայելով ճիւղին ու առարկային:

Մասնաւոր խնամք դաստիարակութեան, հսկողութիւնը սերտ, կեանքն ու յարաբերութիւնը ընտանեկան. դասաւանդումը մանչ ու աղջիկ միասին:

Ցանկալի է այս կիսամեակին նպատակն է մինչև Յուլիս ամիսը ընդհանուր ծրագրին կից մասնաւոր յաւելուած դասերով լրացնել ներկայացող աշակերտներուն հայերէնի, ֆրանսերէնի ու թուաբանական ուսման թերիները, որպէսզի յառաջիկայ Հոկտեմբերին կարողանան անցնիլ յաջորդ դասարանը, այսինքն տարի մը շահիլ և ուժեղցած ըլլալ:

Ուսման վճարը այս կիսամեակի համար չորս օսմանեան ոսկի է:

Դասերը պէտք է սկսին Փետրուար 24ին:

Աղջիկները առայժմ կ'ընդունուին միայն իբրև երթևեկ. իսկ մանչերը կրնան ընդունուիլ նաև գիշերօթիկ:

Գիշերօթիկներու պայմաններուն, այլ և ամեն տեսակ լրացուցիչ տեղեկութիւններու և արձանագրուելու համար դիմել Ճեմարանին շէնքը, առաւօտները ժամը 9—12 և կէսօրէ վերջ 3—5:

Նուտով լոյս կը տեսնէ առանձին գրքոյկով վարժարանիս ծրագիրն ու կանոնագիրը:

Հայ Ճեմարանին վարիչները՝

ԼԵՒՈՆ ՇԱՆԹ

Ն. ԱՂԲԱԼԵԱՆ

Ճեմարանի հասցէն է.—

Collège Arménien
30, Rue Kantari
Beyrouth, Liban.

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԲԵՐԱՆԻ ՈՒ ԼԻՆՏԻ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՏՈՔԹ. Կ. ՊԱՂՋԷՃԵԱՆԻ

ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ, ԹԻՒ 165

«Կալէօրի Լաֆայէթի» վրայի յարկաբաժինը
ՊԱՂՋԷՃԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐՈՒ՝ ՆԱՆՕԹ ԴԵՐՁԱԿԱՏԱՆ ՔՈՎ

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆԸ ԲԱՑ Է. կէս օրէ առաջ 8—12
կէս օրէ վերջ 2—6

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

10, 000 ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐ ՎՏԱՐՈՒԱԾ ԹԻՒՐՔԻՍՏԷՆ

ԴԵՌ 50 000 ՀԱՅԵՐ ԵՒ ՈՉԹՈՒՐՔԵՐ ԿԱՆ ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ՄԷՋ

«Թայմզ» ի Թղթակիցը Պէյրութէն կը հեռագրէ փետրվար 8 թուականով.

Թուրքերը մինչ մէկ կողմէ երևութապէս կը համակերպին միջազգային դաշնագիրերու, միւս կողմէ իրենց գլխէն կը նետեն իրենց մէջ մնացած քրիստոնեաները, ինչպէս Սուրիացի Կաթոլիկներ, Նեստորականներ, քրիստոնեայ Քիւրտեր և Հայեր, կարելի եղածին չափ անտանելի դարձնելով անոնց կեանքը: Այս Քրիստոնեաներու մեծ ներխուժում մը տեղի ունեցաւ դէպի Սուրիա, ուր նախապէս անոնց ժամանումը մեծ շփոթութիւն պատճառեց Ֆրանս. իշխանութեանց որոնք վախցան որ անոնց ներգաղթը գէշ պիտի ազդէ Սուրիացիներուն վրայ ի վերջոյ կառավարութիւնը ընդունեց գաղթականները

Վերջին համարներու թիւը կը հասնի 10,000 ի որուն մէկ քառորդը տեղաւորուեցաւ արդէն Ճէզիրէ Իպն Օմարի մէջ։ Անոնք պիտի կազմեն կորիզը աւելի ընդարձակ գաղութներու և աշխատանք պիտի հայթայթեն նոր բամբակի շրջաններուն, ինչպէս նաև յառաջիկային, Հոմսի և Տէր Զօրի երկաթուղիներուն ու նաւթամուղին համար: Անոնք պէտք կայ հին աշխատող ձեռքերու:

Թուրքիա մնացած Քրիստոնեաներու թիւը կը հաշուուի շուրջ 50, 000 ու երբ մեղմ օդերը հասնին, դէպի Սուրիա աւելի մեծ ներխուժում մը կը սպասուի: Նորեկները պարտադրուեցան անմիջապէս Սուրիոյ կամ Լիբանանի հպատակութիւնը ու միջոցներ ձեռք առնուած են արագացնելու համար անոնց ձուլումը։

ՖՐԱՆՍ. ՅԻՇԱՏԱԿԱԳԻՐԸ

Լոնտոն.— Ֆրանսական յիշատակագիրը որ հրատարակուեցաւ անցեալ գիշեր ցոյց կուտայ թէ Ֆրանսայի նաւային ընդհանուր տարողութիւնը ներկայիս 681, 808 թոնօ է, այսինքն 457, 000 թօնօ պակաս քան 1914-ին։

Թուական մանրամասնութիւններ տալէ ետք յուշագիրը կ'ընդգծէ այն անհրաժեշտութիւնը թէ խորհրդաժողովին կողմէ տրուած բոլոր որոշումները պէտք է կապ ունենան օդային և ցամաքային սպառազինութեանց սահմանափակման հետ,

Այն խոր համոզումը կը յայտնէ թէ Ֆրանս. կառավարութեան համար անկարելի է վէտ մը համաձայնութիւնը բրիտ. կայսրութեան և Մ. Նահանգներու հետ։ Կը յայտարարէ թէ իր նաւային ծրագիրը խստորէն կը համապատասխանէ իր պաշտպանողական քաղաքականութեան, ըստ միջազգային համաձայնութեանց։

Յիշատակագիրը կ'եզրակացնէ, յայտնելով թէ Գաղղիա պատրաստ է նպաստաւոր հերպով նկատի առնելու ամէն առաջարկ համաձայնութեան, ապահովութեան փոխադարձ երաշխաւորութեան համար, հետևաբար, ասոր արդիւնքը պիտի ըլլայ իւրաքանչիւր պետութեան բացարձակ պահանջները փոխել յարաբերական պահանջներու։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՀԱԼԱԾԱՆՔՆԵՐԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Մոսկուա.— Ըստ «Թաս» գործակալութեան, սովետական լրագրողները Օրթոտոքս եկեղեցիի պետին և Սինոդի անդամներուն հարցարան մը տուած և անոնց պատասխաններէն եզրակացուցած են թէ Սովետական Ռուսիոյ մէջ կրօնքը երբեք չէ հալածուած։ Եկեղեցիները անշուշտ հալածուած են, բայց ժողովուրդի պահանջքին վրայ կ'ոմանք որոնք և հաւատացեալներ անշուշտ աքսորուած են. բայց կառավարութեան հանդէպ իրենց ըրած թշնամական արարքներուն պատճառով և ոչ թէ իրենց կրօնքին պատճառաւ։

Կրօնական արարողութիւնները արտօնուած են, սակայն դժբաղդաբար յառաջացած է Օրթոտոքս պետը, մենք բաւականաչափ եռանդ ցոյց չենք տար։ Կարելի է կրօնքը ուսուցանել որոշ տարիքի հասնող անձերու, ըստ սովետական օրէնքներու։ Մտահոգուած ենք անշուշտ անաստուածութեան արագ զարգացումով, մինչ եկեղեցիի կացութիւնը կը վատթարանայ. բայց կը յուսանք թէ հաւատքը պիտի վերապրի։

Եպիսկոպոսը պատասխանած է Պապին վերջին յայտարարութիւններ, իսկ Քէնթըրպըրիի արքեպիսկոպոսին յայտարարութիւններուն համար կ'ըսէ թէ կրնան իր հօտերը նոր միջամտութեան մը մղել։

Ռիկա.— Լաթվիի Բոմապա արքեպիսկոպոսը որ երկար ատեն Ռուսիա ապրած է, կասկած կը յայտնէ վերոյիշեալ յայտարարութեանց մասին։

Կղերը կ'ըսէ ան, հնարաւորութիւն չունին իրենց վերապրուած խօսքերը ժխտելու։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՄԷՋ

Լոնտոն.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ» կը հրատարակէ տ' Բուրգիի մէկ յօդուածը որու մէջ կ'ըսէ թէ արաբներուն և հրէաներուն մի և յառաջ նոր խառնակութիւններ առաջ բերելու հանգամանք ունի։

Կ'եզրակացնէ յօդուածը ըսելով թէ գլխաւոր պատճառը որուն համար Պաղեստինի մէջ Մեծն Բրիտանիոյ սկսած աշխատանքները չի յաջողիր գոհացուցիչ կերպով, այն է որ հոգատարութիւնը յաւ է ճշդած այս աշխատանքը և միւս կողմէ հոգատարութիւնը գրեթէ անգործադրելի է իրականին մէջ

ԱՖՂԱՆԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Պոմպէյ.— Աֆղանիստանի մէջ Շենվարիներու ըմբոստութիւնը վերջ գտաւ Նատիր Խանի ուժերը վերագրաւեցին Թորխամը և կը պատրաստուին ողջ ողջ բռնել բազմաթիւ Շենվարիները։

ԸՆԹԵՐՑԱՍԵՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

Եթէ չես ուզեր ցերեկուայ և երեկոյեան պարապոյ-ժամերդ տրամադրել ար խորհուրդներու և սրճարանի ու այլուր սպառել, և մանաւանդ եթէ կը փափաքիս միտքդ ու հոգիդ զարգացնել ազնիւ զգացումներով և գաղափարներով, միշտ սեղանիդ վրայ ունեցիր հետևեալ բովանդակալից թերթերը.— ԱԶԴԱԿ, ՅՈՒՍԱԲԵՐ, ՅԱՌԱՋ, ՀԱՅՐԵՆԻՔ (ամսագիր), ԵՐԿՈՒՆՔ (Օրկան Զմիռնիոյ Որբերու Միութեան), ԴՐՕՇԱԿ, մարզական թերթեր՝ ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏ, ՀԱՅ ԱՐԻ, ԿԱՅԾԱԿ, և ԿԱՎՌՕՇ։ Կը ծախուին հետևեալ զեղչեալ գիներով.

Յուսաբեր տար. կանխիկ	130 ֆրանք	Ձեռքէ հատը	2,5	Ս.	Գ.
Յառաջ » »	140	»	» »	2,5	»	»
Դրօշակ » »	25	»	» »	12,5	»	»
Երկունք » »	22	»	» »	10	»	»
Հայրենիք Ամսագիր »	100	»	» »	45	»	»
Յուշամատեան Տարեգիրք »	25	»	» »	125	»	»
ԿԱՎՌՕՇ տարեկիրքով »	100	»	» »	7,50	»	»

Ստանալու համար դիմել գրատուն «Մուրաս» (Ս. Նշան եկեղ. նամբուն վրայ

Հասցէ.— V. Bahadourian, Bab-Yaoub Beyrouth.

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ապտիւլ Նուր Հէպօ եւ Խորէն Թիւքէն

ՌԻՒ ԱԼԷՆՊԻ. ՄՈՒԽԱՐԱԹԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՎԱՐԻ ԱՆԿԻՒՆԻ ԴԻՄԱՑ

10 Տարուան փորձառութեան շնորհիւ կրցած ենք Պարսկաստանէն մեկիկ մեկիկ հաւաքել ամենաընտիր եւ յարգի գորգեր Անգլիական եւ Ամերիկեան ճաշակներով

ԳԻՆԵՐԸ ԱՆՄՐՑԵԼԻՕՐԷՆ ԱԺԱՆ

ԱՅՑԵԼՈՂԸ, ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ

Ուրեմն անգամ մը այցելեցէք եւ տեղեկացէք մեր պայմաններու. Այն յաճախորդը որ մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնած գորգը չի սիրէ եւ ուզէ վերադարձնել, մինչեւ մէկ ամիս, հարիւրին 10ը զեղչով ետ կ'ընդունինք. իսկ մինչեւ 3 ամիս մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնուած գորգ մը կը փոխենք ուրիշ գորգի մը հետ։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ – ՍՈՒՏ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Անդրատլանտեան նոր եւ հաճելի շոգենաւերը ճամբորդներ կ'ընդունին շատ նպաստաւոր պայմաններով Պրազիլիոյ, Մոնթէվիտէոյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներուն կը տրուի բոլոր ապահովութիւնները, եւ անոնք որ եր մեկնին կառափոխով, կը վերստանան ամբողջութեամբ վճարուած գումարնին վերադառնալու պարագային։

Ճամբորդներ կ'ընդունինք նաեւ Գուպայի, Մեքսիքայի եւ Կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար:

Ամենահանգիստ ու ապահով կերպով, լաւ եւ մաքուր սնունդով եթէ կ'ուզէք ճամբորդել, մի միայն ճամբորդեցէք Գերմանական Ընկերութեան շոգենաւերով։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել Արեւելքի ընդհանուր գործակալ՝

ԺՈՐԺ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒ

Պէյրութ Ֆօշ փողոց

Հեռագրական հասցէ COLUMBUS Beyrouth — Փոստարկղ Թիւ 806, Թէլէֆօն — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆօշ փողոց, կամ վրանաքաղաք Պ. Ստեփան Խրլաքեանի գրասենեակը, ուր ի դիւրութիւն յարգելի յաճախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ աչքի հիւանդութիւնները:

THE ROYAL MAIL LINE

ՐՕԵԸԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

Իսթըրն Մէտիթէրրանիըն Էքսփրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ Պէյրութ—Բրէ—Մարսէյլ, Անգլիական նշանաւոր ընկերութեան «Իսթըրն» Մէտիթէրանիըն Էքսբրէս Լայնի շքեղ եւ մաքուր նաւերով.—

Պէյրութէն Մարսէյլ 6 օրէն։ Ա. Բ. Գ. կարգէ ամենահանգստաւէտ կաբիններով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու հանգիստը ապահովուած է:

Նոյն նաւերով թէ՛ ինչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շէրպուրկէն մեկնող աշխարհահռչակ Ռօյըլ Մէյլ Լայնի հսկայ եւ հանգստաւէտ նաւերուն ճամբորդներ կ'ընդունինք, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար— Բէրնամպուգոյի, Պահիայի. Րիօ տը Ժանէյրոյի, Սանթոսի, Մոնթէվիտէոյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ կ'ընդունինք նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիքոյի, Վէնէզուէլայի, Հայիթիի, Կուաթէմալայի եւ Կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Քէմպերու մէջ մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրխանեան որուն գրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6 — 8ը աչքի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տոքթ. Միք. Պէշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար հաճեցէք դիմել՝

Ալլէնպի Ֆօշ. Պէյրութ Փոստարկղ 895 Թէլէֆօն 9, 06

Ռօյըլ Մէյլ Լայնի և Իսթըրն Մէտիթէրանէըն Էքսբրէս Լայնի Սուրիոյ և Լիբանանի Ընդհանուր Ներկայացուցիչն Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՏՕՔԹ. Ե. ՃԻՏԷՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Ամերիկեան հիւանդանոցներու վիրաբուժական բաժնի

Դասաւանդ Ամերիկեան համալսարանի վիրաբուժական դասընթացքի։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէ վերջ, իր Մըննէթ էլ Հիսնի դարմանատան մէջ, թ. 82

կիրակի օրեր, առանց վճարութեան ամէն ազգի աղքատներուն համար ձրի։

ՏՕՔԹ. Ա. ՊԷՉՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ — ՎԻՐԱԲՈՅԺ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

Նախկին բժիշկ Պոլսոյ Ամեր. հիւանդանոցի և Պոլսոյ Կարմիր Խաչի

Հասցէ.— Ճան Պըլաք, Ֆրանսական Զինուորական հիւանդանոցի նիշդ դիմաց, Թիւ 47

Ընդունելութեան ժամեր՝ 7—9 կ. Ա. 2—6 կ. Ե.

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ՎԿԱՅՈՒԱԾ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ՁՐԻ

ԵՂԻՍ. ԻՆՃԻԿԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

Կապ — Ֆերխ

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենաընտիր կերպասներու պատրաստ ունինք, եւ ամենավերջին մոտայի համաձայն կատարելագործուած արուեստ։

Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անտարակոյս գոհ պիտի մնաք

ՆՈՐ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ

ՍՈՒՔ ՃԷՄԻԼ

Պանդոկ Ռօեալի ետեւի դրան դիմաց թիւ 56

ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ: Պատրաստ ունինք Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր ընտանիքի սեփական կօշկակարը։

Դեղարան Խաղաղութեան

Pharmacie de la Paix

Avenue Weygand

ՅՈՎՍԷՓ ԱԼՀԱՏԷՖԵԱՆ

Մեր նշանաբանն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի ամէն կարգի դեղեր. Ֆոթոկրաֆի, փարֆիւմըրիի եւ ակնոցի նոր մթերք։ Չափաւոր գին։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆ իր աշխատանոցը հին Մաարաքէն փոխադրած է Բ. Գոմիսէրութեան դիմաց, թրամվայի գծին վրայ, թիւ 78 տան երկրորդ յարկը:

Եւրոպական եւ հայկական ձեռագործ կատարելագործուած աշխատանք, որ գոհացում կուտայ ամենաճաշակաւոր ճաշակներու:

Ամենավերջին նորաձեւութիւն,
Մաքուր կար,
Խղճամիտ գիներ,
Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱԶԴԱԿԻՆ